

[Morten Lange.]

Jeg tror derfor, at vi i udvalget bliver nødt til at se lidt nøjere på, om regeringens finansielle bekymringer, der har bragt støtten ned fra de ønskede 15 mill. kr. til lovgivningsrammens 9 mill. kr., som den var sidste år, ikke kan overskygges af andre, ganske særlige årsager, f. eks. det gunstige investeringstidspunkt. Det tror jeg, så meget inere som hele spørgsmålet vel også må ses i lyset af, at der er mange andre støtteforanstaltninger til landbruget, som i den nærmest kommende tid må kunne opgives. Netop på denne baggrund er jeg af den opfattelse, at en noget større ydelse af lån til omlægning, sammenlægning o. s. v. i højeste grad vil være forsvarlig og en rigtig vej til den så evigt omtalte strukturomlægning af landbruget.

Jeg tror, jeg dertil vil lægge, at jeg ikke er enig med det ærede medlem hr. Peter Larsen, når han påstår, at disse lavt forrentede lån, man her kan opnå, er som at få en gevinst i lotteriet. Det er det jo ikke. Lotteri er nu engang noget, som foregår i blinde. Midler efter denne lov uddeles dér, hvor behovet er ganske særlig veldokumenteret, en god plan med en fornuftig mand bagved. Hvis det ikke er på den måde, så skulle da , nå ja, så kan vi ikke sige ret meget godt om de udvalg, vi nedsætter til disse formål, og jeg har indtryk af, at disse midler går til en god mand med en god idé. Men det forekommer mig, at det er vigtigt for landbruget, at vi prøver på at støtte det, der virkelig er kræfter og perspektiv i, og det er noget af det, man altid har sigtet på med en lovgivning af denne type.

Jeg tror, der kan være grund til at sætte beløbsrammen noget i vejret, og vi behøver ikke at tro, at vi derved bare putter nogle flere gevinster ind i lotteriet, for det er ikke og skal ikke være noget lotteri.

Det er min opfattelse, at denne form for landbrugsstøtte — om man overhovedet vil kalde den det — er en af de mest rigtige, korrekte og rimelige former, og at der i år netop i kraft af de forholdsvis gode landbrugskonjunkturer er god grund til at udbygge den.

Jeg skal ikke afslutte disse bemærkninger uden et ganske lille suk over, at man har sat den halvårige rente i vejret, ganske vist kun med en beskedne brøkdel. Jeg synes,

at det på et tidspunkt, da det, det drejer sig om, er at få renteniveauet bragt ned, er betænkeligt, at staten — enten man nu mener, at den går foran eller gør det modsatte — prøver at tilpasse sig en forkert situation ved at sætte sit eget renteniveau op. Jeg mener, hverken det er klogt eller rigtigt. Jeg synes hellere, vi skulle træffe andre foranstaltninger for at få renten ned end selv i det små begynde at gå ind på en renteforhøjelsespolitik, selv om jeg indrømmer, at det kun er brøkdele af procenter, vi snakker om.

Jeg kan altså tilsige venlig behandling af det foreliggende lovforslag. Jeg håber, vi under udvalgsbehandlingen snarere kan få det forbedret end således omformet, som det nu gennem en lang årrække er blevet advokeret fra konservativ side. Jeg tror faktisk ikke, at dette her er en redningsplanke; det er ikke vraggods, men derimod noget, der kan bygges på, hvis vi ellers tør og vil udnytte den ramme, der findes.

Erik Østergaard: Om det foreliggende lovforslag kan jeg på mit partis vegne udtale, at vi hilser med tilfredshed, at både lovens navn og selve loven vil få en heldig ændring i retning af, hvad vi tidligere har foreslået.

De mange små brug ud over landet, som er oprettet på basis af denne lov, er tiden og udviklingen løbet fra, og fremtidens løsen for disse må være sammenlægning. Der må ved disse sammenlægninger tages hensyn til, at brugene får en rimelig størrelse og en passende arrondering, der gennem rationel drift giver arbejde og eksistensmuligheder for en familie. Endvidere må der gives mulighed for, at enligt beliggende, mindre brug med dårlige bygninger kan nedlægges og jorden tillægges større brug, der har bygninger og driftsmateriel i orden.

Den gennem flere år stedse stærkere afgang af unge medhjælpere fra landbruget har jo til følge, at tilgangen af selvstændige brugere vil falde stærkt i de nærmeste år, og der vil ikke være afløsere nok til at overtage det nuværende antal af brug. Derfor må udstykning og oprettelse af nye brug i det væsentlige ophøre, dog med undtagelse af særlige arealer i Sønderjylland, på nyopdyrket jord og til gartneribrug.

På mit partis vegne kan jeg sige, at vi vil se med interesse på lovforslaget, men vor